

Sygn. akt IV P 59/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Jędrzejowie IV Wydział Pracy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Leszek Gumbisz

Protokolant sądowy: Małgorzata Wilk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 listopada 2017 r. w J.

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko Urzędowi Gminy w S.

o ekwiwalent za urlop wypoczynkowy

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 202,50 zł (dwieście dwa złote 50/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IV P 59/17

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 17 maja 2017 r. powód J. K. domagał się zasądzenia od pozwanego Urzędu Gminy S. kwoty 1.453,20 zł brutto tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 7 dni.

Podnosił, że pozwany błędnie określił wymiar przysługującego mu urlopu wypoczynkowego pomijając ustalenia wynikające z ugody sądowej zawartej przez strony w sprawie IV P 72/15 tutejszego Sądu w dniu 4 grudnia 2015 roku.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa podnosząc, że w ramach zawartej ugody roszczenie powoda zostało już zaspokojone, jeśli zaś nawet nie mógł on skutecznie dokonać jego zrzeczenia się z uwagi na treść art.84 kp to jego żądanie stanowi nadużycie prawa w rozumieniu art.8 kp. Na mocy przedmiotowej ugody otrzymał bowiem odszkodowanie w wysokości dwukrotnie większej niż mógłby przyznać mu Sąd w przypadku uwzględnienia jego powództwa w całości /k.17-19/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód J. K. został zatrudniony w pozwanym Urzędzie od dnia 8 czerwca 2011 roku na stanowisku Kierownika Referatu do spraw Inwestycji, Infrastruktury, Środków Pomocowych i Ochrony (...) na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Następnie został Kierownikiem Referatu (...).

/Dowód: umowa o pracę k.12; akt IV P 72/15 zwanych dalej „aktami”; zakres czynności k.13-16 „akt”/

W dniu 16 kwietnia 2015 roku powód otrzymał datowane na dzień 27 marca 2015 roku oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art.52 kp.

Jako jedną z przyczyn podano naruszenie zakazu pełnienia funkcji w zarządzie spółki prawa handlowego.

/Dowód: rozwiązanie umowy k.19 „akt”/.

J. K. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wystąpił przeciwko Gminie S. z pozwem początkowo o zasądzenie odszkodowania, później zaś zażądał przywrócenia do pracy oraz wezwania do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Urzędu Gminy S. /pismo k.47-50 „akt”/.

Powód nie zaprzeczył wtedy, że naruszył zakaz pełnienia funkcji w zarządzie spółki prawa handlowego, ale twierdził, że pracodawca wiedział o tym na tyle wcześniej, że samo rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło z przekroczeniem miesięcznego terminu o którym mowa w art.52§2 kp /pозew k.1-10 „akt”/.

Ostatecznie na rozprawie w dniu 4 grudnia 2015 roku strony zawarły ugodę na mocy której rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia zostało cofnięte. Jednocześnie sam stosunek zatrudnienia miał ustać w dniu 4 grudnia 2015 roku na mocy porozumienia. Przy czym za okres od 22 lipca do 4 grudnia 2015 roku udzielono powodowi urlopu bezpłatnego.

Ponadto J. K. otrzymał odszkodowanie w wysokości 6-miesięcznej pensji czyli kwotę 26.166 zł.

Wreszcie strony zgodnie oświadczyły, że przedmiotowa ugoda likwiduje wszelkie spory między nimi wynikające z łączącego je stosunku pracy.

/Dowód: ugoda k.94 „akt”/.

Na tej podstawie powód otrzymał nowe świadectwo pracy w którym zapisano, że za przysługujące mu 9 dni urlopu wypoczynkowego otrzymał ekwiwalent pieniężny co rzeczywiście miało miejsce.

Sporny okazał się jednak wymiar tego urlopu. Powód twierdził bowiem, że przy jego obliczeniu nie wzięto pod uwagę treści ugody. Ostatecznie wyrokiem z dnia 8 marca 2016 roku w sprawie IV P 2/16 tutejszy Sąd dokonał sprostowania świadectwa pracy poprzez ustalenie liczby dni urlopu na 16.

/Dowód: wyrok zawarty w/w aktach zwanych dalej „aktami 2”/.

Powód nigdy jednak nie otrzymał ekwiwalentu za te 7 dni, który wynosi 1.453,20 zł brutto.

/Dowód: okoliczności niesporne/.

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny przedmiotowej sprawy należy uznać za bezsporny. Ustalono go bowiem w oparciu o szereg dokumentów w tym orzeczeń sądowych, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Inną kwestią jest dokonanie oceny prawnej przede wszystkim przedmiotowej ugody zawartej w dniu 4 grudnia 2015 roku w sprawie IV P 72/15.

Niewątpliwie w świetle treści art.84 kp powód nie mógł skutecznie zrzec się przysługującego mu prawa w postaci ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. W ocenie Sądu jednak przedmiotowa ugoda bynajmniej takowej czynności prawnej nie obejmowała.

Możliwe jest bowiem rozporządzenie przez uprawnionego nawet takim prawem w tym sensie, że w zamian za rezygnację z niego pracownik otrzyma inne istotne korzyści w tym majątkowe. Wtedy następuje niejako „zamiana” przykładowo ekwiwalentu za urlop na inne wymierne świadczenie otrzymywane od pracodawcy. Taka konstrukcja nie narusza bynajmniej zakazu z art.84 kp, co więcej wprowadzając niezbędny element elastyczności pozwala na uregulowanie spornej kwestii w sposób najbardziej korzystny dla stron.

Dopuszczalność takiego postąpienia znajduje również odzwierciedlenie w orzecznictwie:

Wyrok

Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 3 grudnia 1981 r.

I PRN 106/81

Przez zawarcie ugody wnioskodawca uniknął ewentualnych poważnych konsekwencji natury moralnej i majątkowej jakie ponosi pracownik, z którym rozwiązano niezwłocznie umowę o pracę z jego winy. Rezygnując z ekwiwalentu za urlop uzyskiwał jednocześnie konkretne i istotne korzyści, (także majątkowe). W konsekwencji wnioskodawca "zamienił" więc niejako prawo do ekwiwalentu za urlop na inne korzyści majątkowe. W tych warunkach nie jest uzasadniony pogląd, że zrzekł się on ekwiwalentu za urlop i że z tej przyczyny zawarta przez strony ugoda jest sprzeczna z prawem.

Zasadność powyższego rozumowania potwierdzono również aktualnie w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2000 roku sygn. I PKN 313/00.

Z uzasadnienia:

„Skład rozpoznający niniejszą sprawę akceptuje zatem sposób rozumowania przedstawiony w wyroku z dnia 3 grudnia 1981 r., I PRN 106/81 (OSPika 1983 r. Nr 10, poz. 212), w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że rozwiązanie niezwłoczne umowy o pracę z winy pracownika powoduje dlań poważne konsekwencje natury moralnej i majątkowej, więc możliwość ich uniknięcia przez zawarcie ugody w zamian za rezygnację z ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy stanowi konkretną i wymierną korzyść. Tym sposobem pracownik niejako "zamienia" prawo do ekwiwalentu na inne korzyści majątkowe i dlatego w tych warunkach nie jest uzasadniony pogląd, że zrzekł się ekwiwalentu i z tej przyczyny ugoda stron narusza prawo.”

Niewątpliwie odnosząc się do stanu faktycznego sprawy IV P 72/15 tutejszego Sądu przywrócenie J. K. do pracy nie było wcale rzeczą oczywistą. Przeciwnie przyznał on, że jako urzędnik samorządowy naruszył zakaz pełnienia funkcji w zarządzie spółek prawa handlowego. Abstrahując już od kwestii formalnych /spór o termin z art.52§2 kp/ oraz oceny czy takie zachowanie stanowiło ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych już z uwagi na powyższą okoliczność zasadnie można twierdzić, że jego przywrócenie do pracy mogłoby zostać uznane za niecelowe /art.56§2 kp/. Wtedy zaś otrzymałby on odszkodowanie jedynie w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia.

Oczywiście powyższe uwagi mają sens jedynie przy założeniu wygrania tamtej sprawy przez powoda.

Tymczasem pierwotnie jako stronę pozwaną wskazano Gminę S., która co oczywiste nigdy nie była pracodawcą powoda. Dopiero w czerwcu 2016 roku pojawił się wniosek o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Urzędu Gminy S. /pismo k.47-50 „akt”/. Jeśli nawet pełnomocnik powoda powołał się wtedy na regulację art.194§1 i 3 kpc to oznacza, że miał świadomość odrębności prawnej obu tych podmiotów.

Co prawda dalej wskazał na fakt /k.49 „akt”/, że chodziło jedynie o sprecyzowanie nazwy pozwanego podmiotu, ale takiej sytuacji art.194 kpc w ogóle nie dotyczy.

Urząd Gminy S. podniósł bowiem zarzut naruszenia terminu o którym mowa w art.264§2 kp /k.73 „akt”/ co oczywiście skutkuje oddaleniem powództwa.

Oczywiście w ramach czynności wyjaśniających to rzeczą Sądu jest określenie autentycznej woli pracownika, który najpewniej w takiej sytuacji chce pozwać pracodawcę. Jeśli jednak powód był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika to wbrew jego wyraźnej woli Sąd nie może w tym wypadku zmieniać strony pozwanej gdyż jej określenie stanowi jeden z elementów stanu faktycznego powództwa i tym żądaniem Sąd jest związany.

Inaczej mówiąc nie jest rzeczą Sądu w takiej sytuacji z urzędu wskazywanie podmiotu, który był rzeczywiście pracodawcą. Całkowicie odmiennie zaś wyglądałoby to przy samodzielnym formułowaniu pozwu przez pracownika.

Powyższe uwagi są niezbędne, aby ustalić rzeczywistą treść ugody zawartej w dniu 4 grudnia 2015 roku. W ocenie Sądu J. K. nie dokonał w jej ramach zrzeczenia się roszczenia z tytułu ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy, ale niejako „zamienił” je na inne korzyści w postaci cofnięcia przez pozwanego oświadczenia o rozwiązaniu umowy z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. Dodatkowo znacznie przedłużono trwanie samego stosunku pracy aż do daty zawarcia ugody.

Ponadto otrzymał również korzyść majątkową w kwocie dwukrotnie wyższej niż mógłby otrzymać na mocy wyroku Sądu.

W tym więc sensie racje ma pozwany, że dochodzone roszczenie zostało już zaspokojone w ramach przyznanego odszkodowania /k.18/.

Jednocześnie w samej ugodzie zawarto zapis, że likwiduje ona wszelkie spory pomiędzy stronami wynikające z łączącego je stosunku pracy. Można go rozumieć tylko w ten sposób, że zamiarem J. K. i Urzędu Gminy S. było ostateczne uregulowanie ich sytuacji prawnej nie zaś mnożenie kolejnych obszarów konfliktu.

Zakładając więc nawet niezasadność powyższej analizy to w ocenie Sądu roszczenie powoda należy uznać za nadużycie prawa w rozumieniu art.8 kp. Tak też orzecznictwo:

Wyrok

Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) i Spraw Publicznych

z dnia 16 października 2009 r.

I PK 89/09

1. Na podstawie art. 84 KP nieważne jest zobowiązanie się pracownika, że w przyszłości nie będzie dochodził od pracodawcy tego wynagrodzenia za pracę (pac tum de non petendo).

2. Żądanie zapłaty wynagrodzenia za pracę, którego pracownik zrzekł się w nieważnej ugodzie (porozumieniu rozwiązującym umowę o pracę), może stanowić nadużycie prawa (art. 8 KP) **jako postępowanie nieuczciwe, naruszające zasady zaufania i lojalności wobec pracodawcy.**

Charakterystyczne, że jeśli ugodę zawarto w dniu 4 grudnia 2015 roku, zaś świadectwo pracy wydano w dniu 14 grudnia 2015 roku /k.4-5 „akt 2”/ to powód już w dniu 19 grudnia 2015 roku zażądał zapłaty ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy /k.8 „akt 2”/.

Zasadne jest więc ustalenie, że J. K. już momencie zawarcia ugody miał zamiar wystąpienia z przedmiotowym roszczeniem. Przecież nawet w przypadku wygrania sprawy sądowej nie mógł uzyskać zmiany terminu ustania stosunku pracy /przy założeniu uznania niecelowości jego przywrócenia do niej/. Takowe jego przedłużenie w ugodzie nastąpiło przecież wyłącznie z jego inicjatywy.

Przede wszystkim w momencie jej zawierania nie podnosił kwestii owego dodatkowo pojawiającego się prawa do urlopu. Zasadnie mógł więc zakładać pozwany, że problem ten został załatwiony z jednej strony w ramach zwiększonego odszkodowania, w drugiej zaś poprzez likwidację wszelkich sporów .

W takim zachowaniu powoda można upatrywać jego celowego działania, zmierzającego do ukrycia przed pracodawcą w chwili zawarcia porozumienia zamiaru dochodzenia w przyszłości przedmiotowego świadczenia. Tego typu postępowanie powinno zatem zostać ocenione w kontekście nadużycia przez powoda prawa podmiotowego, a w szczególności ustalenia, że występując z powództwem postąpił on nieuczciwie, naruszając zasady zaufania i lojalności względem kontrahenta.

Mając na uwadze powyższe okoliczności powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art.98 kpc. Ograniczyły się one jedynie do wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego zgodnie z treścią §9 pkt.2 w zw. z §2 pkt.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Z: odpis wyroku wraz z uzas. doręczyć pełn. powoda adw. T. K..